

آثار تعهد بایع در تحویل کالا در حقوق ایران و مقایسه تطبیقی با کنوانسیون بیع بین‌المللی

علی‌اکبر جعفری تبار^۱، محسن ایران‌منش^۲

^۱ کارشناس ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی مرکز کیش

^۲ استادیار و عضو هیئت‌علمی دانشگاه آزاد اسلامی مرکز کیش

چکیده

عقد بیع یکی از نخستین شکل‌های معاملات بوده است که بشر از قدیم‌الایام آن را می‌شناخته است. این عقد مانند سایر اعمال حقوقی از خود آثاری دارد که در ق.م.نیز به آن‌ها اشاره شده است. از جمله این آثار الزام بایع به تسلیم مبیع است؛ که در بند ۳ ماده‌ی ۳۶۲ ق.م.ا از آن یاد شده است. در حقوق ایران بایع مکلف است کالایی را تحویل نماید که مصون از حق یا ادعای ثالث در خصوص این نوع مالکیت باشد، در غیر این صورت، مانند مواردی که در مبیع برای ثالث حقی از جمله حق ارتفاق یا وثیقه وجود دارد، مشتری حق دارد از پذیرفتن آن امتناع ورزد اما براساس عموم مفاد قانونی در صورتی که مشتری، خود، از این موضوع اطلاع داشته یا نمی‌توانسته بی‌اطلاع باشد و یا اینکه بایع طبق دستورهای مشتری عمل نموده باشد، بایع مسؤولیتی نخواهد داشت و چنین تعهدی بر وی تحمیل نمی‌گردد. در این پژوهش ضمن بررسی تطبیقی مبحث «تعهدات بایع» در حقوق ایران و کنوانسیون بیع بین‌المللی به این مسئله اساسی پاسخ داده می‌شود که آیا کنوانسیون بیع بین‌المللی در مقایسه با حقوق ایران نتایج مشابهی نسبت به تعهد بایع در تحویل کالا برقرار کرده است؟ و بر اساس این فرضیه پی‌گیری می‌شود که بین مقررات حقوقی ایران و کنوانسیون بیع بین‌المللی تفاوت‌هایی بنیادین وجود ندارد و اکثریت قریب به اتفاق مقررات کنوانسیون با حقوق ایران مطابقت دارد. روش تحقیق در این پژوهش توصیفی تحلیلی بوده و نتیجه‌گیری شده است که نه تنها تفاوت‌هایی بنیادین بین این دو وجود ندارد بلکه اکثریت قریب به اتفاق مقررات کنوانسیون با حقوق ایران مطابقت دارد و در موارد جزئی که تفاوتی مشاهده می‌گردد آن‌چنان اساسی نیست که بتواند مانعی، به لحاظ قانونی، برای الحاق ایران به کنوانسیون در خصوص تعهدات بایع تلقی گردد.

واژه‌های کلیدی: قرارداد، بیع، تعهدات بایع، کنوانسیون بیع بین‌المللی، مبیع.

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۴، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۷، صفحات ۸۱-۹۸